

سفری زمستانی به بوشهر

مسیر بوشهر تا بندر سیراف؛ راه آبی ابریشم

دلوار: «رئیس علی دلواری» نماد مبارزه با استعمار در بوشهر است که خانه‌اش در شهر دلوار تبدیل به موزه شده است. برای رسیدن به دلوار که در ۴۵ کیلومتری شرق بوشهر قرار دارد، باید از بوشهر خارج شوید و قبل از رسیدن به «جغادک» به جاده سمت راستان بروید. دلوار علاوه بر خانه رئیس علی دلواری، ساحل زیبایی هم برای قدم زنی دارد.

خورموج

از دلوار به «جانینک» بروید و جاده فرعی «نبارک» را انتخاب کنید. تا بتوانید قبل از رسیدن به شهر «هزم» وارد جاده «خورموج» شوید. در شهر خورموج، «قلعه محمدخان دشتی» را ببینید و سپس از شهر خارج شوید و «پنجری» را هم رد کنید و وارد جاده زائر عباسی در سمت راستان شوید و تا انتهایش بروید، سپس به سمت راست و یک کیلومتر جلوتر به چپ بپیچید تا بتوانید نیاپشگاه باستانی و صخره‌ای «مند» را در انتهای مسیر ببینید که نمایی شگفت‌انگیز دارد و حتی می‌توانید وارد حفره‌های دست کند آن هم بشوید.

گنبد های نمکی جاشک

جاده خورموج - کنگان را ادامه دهید تا ابتدا به شهر کوچک «کاکي» برسید. تقریباً ۱۶ کیلومتر بعد از کاکي، یک جاده فرعی خاکی در سمت چپتان است که برای ورود به آن باید از دوربرگردان بعدی، وارد باند مقابل شوید. در انتهای این جاده خاکی و شش کیلومتری (موسوم به جاده معدن نمک جاشک) می‌توانید خودروتان را پارک کنید و با کفش مناسب، شروع به دامنه نوردی در میان گنبد های نمکی کنید. این احجام سنگی نمکی، از همان‌جا شروع شده است و هرچه جلوتر بروید بزرگ‌تر و خوش‌رنگ‌تر می‌شوند، شوره‌ها های کوچکی را هم می‌توانید در مسیرتان ببینید.

گنبد های نمکی جاشک

بندر سیراف یا طاهری

بعد از جاشک، به «آبدان» و «کنگان» و سپس «سیراف» خواهید رسید. در بندر سیراف ابتدا به دیدن منطقه باستانی «سیراف» بروید که پر از گودال‌های چهارگوش است که عده‌ای آن‌ها را گورهای کهن می‌دانند و عده‌ای هم بر این باورند که این گودال‌ها برای مهار سیلاب حفر شده‌اند. بعد از دیدن این محوطه، به دیدن «عمارت نصوری» در انتهای شهر بروید که قدمت قاجاری دارد. در اینجا تماشای ساحل زیبای «بندر سیراف» را هم از دست ندهید. بندری که در زمان تجارت جاده ابریشم، نقش به‌سزایی در تجارت بین‌المللی داشته است و دریانوردان آن از یک‌طرف تا سواحل جنوبی عربستان و سواحل شرقی آفریقا و از طرف دیگر تا سواحل هندوستان و چین در اقیانوس آرام به تجارت می‌پرداخته‌اند.

کوه پردیس

از سیراف که به سمت شمال حرکت کنید و وارد جاده ۲۰ کیلومتر و کوهستانی سیراف - چم شوید، کمی مانده به شهر چم، نمای زیبایی از «کوه پردیس» (یا پدري) را خواهید دید که البته روایاتی غیرواقعی هم درباره‌اش وجود دارد، مثل خواص درمانی، جاذبه قوی‌اش و کشاندن خودروها در سربالایی و... اما تماشای منظره زیبایش خالی از لطف نیست.

کوه پردیس

چه بخریم؟

سفری با طعم خرید

در استان بوشهر می‌توانید در دو بندر «گناوه» و «دیلم» از بازارهای ساحلی خرید کنید. از بوشهر به برازجان بروید و در کمربندی برازجان، جاده گناوه را انتخاب کنید وقتی به گناوه برسید ابتدا وارد بلوار جمهوری خواهید شد. این بلوار را که مستقیم ادامه دهید، از تقاطع پاسداران به بعد، دیگر بلوار نیست و نامش هم خیابان بسیج می‌شود. از همین‌جا پاساژها را خواهید دید و اگر در خیابان بسیج، اولین چهارراه را به چپ بپیچید، به میدان امام یا همان بازار اصلی می‌رسید. از ضلع جنوبی میدان که به‌طرف پایین حرکت کنید، به بلوار ملوان می‌رسید و روبه‌رویتان (سمت اسکله)، بازار ماهی‌فروش‌ها را می‌بینید.

بندر گناوه

در کنار بازار ماهی‌فروش‌ها می‌توانید به اسکله بروید و به‌ویژه هنگام طلوع یا غروب خورشید، عکس‌های زیبایی از محل پهلوگیری کشتی‌ها بگیرید. بلوار ساحلی خلیج‌فارس هم محل مناسبی است برای قدم زدن در ساحل زیبای خلیج‌فارس. اگر همچنان میل به بازار کردی دارید، می‌توانید سری هم به بازارهای ساحلی بندر دیلم در ۶۵ کیلومتری گناوه (در مسیر خوزستان) بزنید. اگر هم می‌خواهید ماجراجویی کنید، می‌توانید از اسکله «گناوه»، سوار شناورهای مسافربری شوید و به جزیره خارک بروید، شی را در جزیره سر کنید و صبح فردا به گناوه برگردید.

شهر بوشهر حدود ۱۸ کیلومتر ساحل صخره‌ای و ماسه‌ای دارد

غذاهای محلی

بعد از گشت‌وگذار در بوشهر و بازارش می‌توانید به انتهای غربی خیابان لیان (سمت ساحل) بروید و از غذاهای دریایی «رستوران سنتی قوام» (که یک آب‌انبار ۱۵۰ ساله بوده) لذت ببرید. رستوران‌های «خاتم» (در کمربندی خلیج‌فارس)، «اسطوره» (در میدان مطهری) و «میداف» (در مسیر ساحلی جفره) هم فضایی سنتی دارند. همچنین فلافل فروشی‌های این شهر را فراموش نکنید! «شهرک بهمنی»، «خیابان ساحلی»، «پارک شهاب» و «پارک آب‌شیرین کن» پر از فلافل فروشی‌اند.

مسیر بوشهر - برازجان - تنگ ارم؛ از ساحل تا کوهستان

نخلستان‌های آب پخش: از تنها دروازه خروجی بوشهر که بیرون بیاید وارد جاده برازجان خواهید شد. نام دیگر «بrazجان»، «دشتستان» است و در همین جاده می‌توانید نخلستان‌های معروفش را ببینید. تقریباً ۱۰ کیلومتر مانده به برازجان، از بزرگراه خارج شده، خروجی سمت چپ را انتخاب کنید که به‌طرف شهر کوچک «آب پخش» می‌رود. نخلستان‌های آب پخش اکثراً در شرق و جنوب این شهر قرار دارند و از آب رودخانه «شاهپور» (یا همان دالکی) تغذیه می‌شوند که البته این آب از طریق کانال‌های متعدد و پرتعداد، بین نخلستان‌ها پخش می‌شود و علت نام گذاری شهر هم همین بوده است.

نخلستان‌های آب پخش

خرماهای آب پخش شامل انواع «کیکاب»، «شخیالی»، «بریمی»، «مجبویی»، «برهی»، «قندی» و... بوده که نوع «کیکاب» آن بسیار گوستی و آبدار است. می‌توانید از آب پخش به برازجان برگردید یا مسیرتان را به‌طرف شهر سعدآباد ادامه دهید تا بتوانید پنج کیلومتر بعد از سعدآباد، روستای «زیرراه» و آبشار معروفش را بدون هیچ پیاده‌روی‌ای ببینید. شهر بعدی، «وحدتی» است و بعد از وحدتی به جاده اصلی خواهید رسید که آنجا باید به چپ بپیچید.

گور دختر و کوشک اردشیر

حدود هشت کیلومتر برانید تا خروجی «تنگ ارم» را در سمت راستان ببینید. در این جاده کوهستانی حدود ۳۰ کیلومتر که جلو رفتید، بعد از روستای «رود فاریاب» تابلوهای «آبشار رودفاریاب» را در حاشیه جاده می‌بینید. برای دیدن این آبشار باید از پله‌های احداث شده استفاده کنید. در ادامه راه، به شهر سردسیر «تنگ ارم» خواهید رسید. معروف بودن «تنگ ارم» به خاطر دو بنای تاریخی‌اش است، «گور دختر» که بنایی سنگی از دوران هخامنشی است و «کوشک اردشیر» که کاخ و عمارتی ساخته شده از سنگ و ساروج است و قدمت ساسانی دارد.

گور دختر

برای دیدن این آثار تاریخی باید یک کیلومتر بعد از شهر تنگ ارم، در جاده فرعی که سمت چپتان می‌بینید حدود ۳۰ کیلومتر برانید و گردنه را رد کنید و وقتی به دشت رسیدید، سه راهی را به سمت چپ بپیچید و ۱۰ کیلومتر دیگر هم جلو بروید تا «گوردختر» و «کوشک اردشیر» را در سمت چپ خود و به فاصله نسبتاً نزدیک از جاده ببینید.

کوشک اردشیر

بیتوته: سواحل جنوب ایران یکی از بهترین مقاصد برای گشت‌وگذار زمستانی است؛ هوای گرم و شرجی استان‌های جنوبی، در این فصل تبدیل به آب و هوایی معتدل و مطلوب برای گردشگران می‌شود. بوشهر، یکی از این استان‌هاست که شهرها و جزایرش، بیش از ۹۰۰ کیلومتر نوار ساحلی خلیج‌فارس را به خود اختصاص داده تا هم‌نشینی با این دریای زیبا و قدم زنی در ساحل تمیزش از جذابیت‌های سفر به آنجا باشد. البته استان بوشهر فقط ساحل زیبا ندارد، کوهستان هم دارد؛ کوه‌های نه‌چندان مرتفعی که باعث ایجاد چشمه‌ها، آبشارها و سرسبزی‌هایی در این استان شده است و نخلستان‌ها و باغ‌های منطقه که از آن‌ها سیراب می‌شوند طبیعت باصفايي پیش روی مسافران بوشهر می‌گذارد. وجود آثار باستانی و تاریخی در بوشهر نیز می‌تواند انگیزه‌ای مضاعف برای مسافران و گردشگران باشد.

چطور برویم؟

جاده‌ای: پرتددترین راه ورود به استان بوشهر، جاده برازجان است و از مسیر یاسوج - نورآباد یا شیراز - کازرون می‌توانید به آن وارد شوید تا پس از پشت سر گذاشتن برازجان، به شهر بوشهر برسید. استان فارس دو جاده دیگر هم به این استان دارد، فیروزآباد به جم و فیروزآباد به اهزم. اگر در استان خوزستان هستید می‌توانید از بیهان یا هندیجان به بندر دیلم در غرب استان بوشهر برسید. برای ورود به شرق استان هم باید از هرمزگان وارد جاده گاویندی (پارسیان) به عسلویه شوید.

هوایی: علاوه بر مرکز استان، شهرهای چم، عسلویه، بهرگان (بندر امام حسین ع)) و جزیره خارک دارای فرودگاه هستند و از فرودگاه اغلب استان‌های کشور می‌توانید خود را به این استان دریایی برسانید.

دریایی: برای تهیه بلیت کشتی از بوشهر و گناوه به جزیره خارک، به سایت daryasafar.pmo.ir مراجعه کنید.

موزه گردی؛ موزه‌ای از جنس دریا

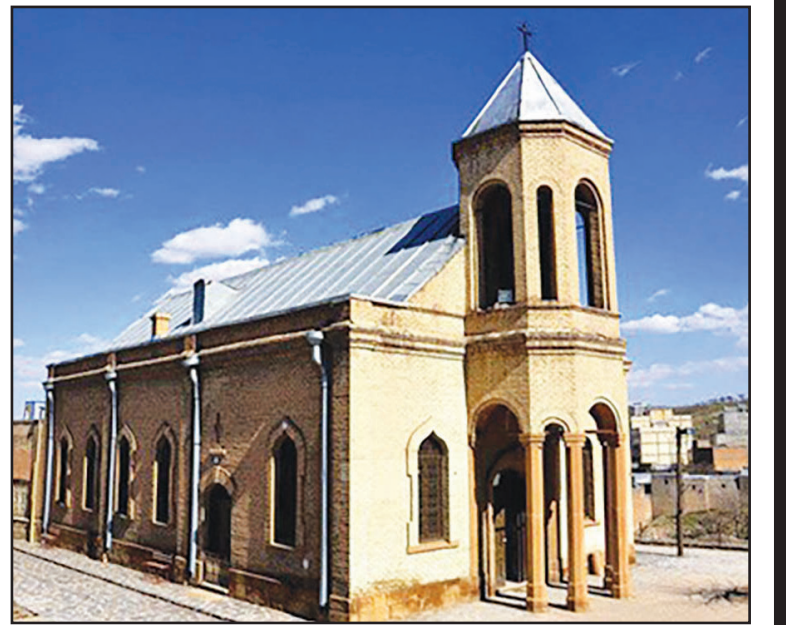
نخستین ناو جنگی ایران

در استان گردی‌تان حتماً سری هم به موزه‌های بوشهر بزنید. مثل موزه «دریا و دریانوردی خلیج‌فارس» که در عمارت قاجاری و زیبای کلاه فرهنگی در ساختمان کنسولگری وقت انگلستان بندر بوشهر قرار دارد. این موزه که زیر نظر نیروی دریایی ارتش اداره می‌شود، ابزار هدایت کشتی، ادوات سطحی و غیر سطحی جنگی دریایی و البته بقایای کشتی ۱۱۰ ساله «پرسپولیس» را که نخستین ناو جنگی ایران بوده، برای بازدید عموم در محوطه بزرگ خود جای داده است.

بازدید از عمارت‌های کهن

بازار سنتی بوشهر: شهر بوشهر فقط یک ورودی دارد و از هر مسیری که وارد شهر شوید ابتدا به میدان مطهری می‌رسید. آنجا باید وارد بلوار طالقانی شوید و در آن برانید تا ساختمان اداره بنادر و دریانوردی را در سمت راست‌تان و خیابان شهدا را در سمت چپ‌تان ببینید. وارد خیابان شهدا شوید تا به بازار نزدیک‌تر شوید. بازار سنتی بوشهر در دوران قاجار ساخته شده است و آثار معماری آن دوران در راسته‌ها و مغازه‌ها به چشم می‌خورد. نورگیرها و تهویه‌های سقف به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که باران وارد صحن بازار نمی‌شود و در روزهای گرم بهار و تابستان هم نور خورشید مستقیماً به بزار نمی‌تابد. دو راسته اصلی بازار شامل «معین التجار» و «رئیس التجار» هستند و اگر از خیابان لیان وارد بازار شوید، به ترتیب با صنف قنادی، مسگری، لحیم‌کاری، طلا و ساعت، بزازی، عطاری، ماهی‌فروشی و رطب‌فروشی روبه‌رو می‌شوید.

عمارت‌ها و موزه‌ها: در شهر بوشهر می‌توانید از عمارت‌های تاریخی زیادی دیدن کنید. عمارت کلاه‌فرنگی در محله «سبزآباد» که محل موزه دریانوردی است و عمارت قاجاری «طاهری» در خیابان ساحلی که موزه مردم‌شناسی بوشهر در آن مستقر است، آماده بازدید گردشگران است. کلیسای ارمنی یا گریگوری یکی از ساختمان‌هایی است که حتماً باید به تماشای آن رفت. این کلیسا در نزدیکی تقاطع خیابان انقلاب - آیت‌الله بلادی بیهانی در محله «شنبدی» قرار دارد و متعلق به دوره حضور انگلیسی‌ها در بوشهر یعنی حدود ۱۵۰ سال پیش است.

کلیسای ارمنی بوشهر

درخت بزرگ وسط حیاط این کلیسا و گورستان ارمنی پشت آن، بسیار قدیمی و دیدنی است. عمارت تاریخی دیگر بوشهر، عمارت «حاج رئیس» است که مجموعه‌ای از پنج ساختمان تودرتو است و در اواسط دوره قاجاریه توسط تاجری سرشناس به نام «حاج عبدالرسول طالبی» معروف به «حاج رئیس» ساخته شده است. این بنا هم در محله شنبدی قرار دارد و تقریباً شش متر تا دریا فاصله دارد. «عمارت گلشن» هم تقریباً ۱۷۰ سال قبل توسط تاجر بزرگی به نام «گلشن» در فاصله‌ای نزدیک به دریا ساخته شده. این بنا در خیابان خلیج‌فارس واقع شده است و هم‌اکنون یگان حفاظت و مرمت سازمان میراث فرهنگی در آن استقرار دارد.

ساحل بوشهر

شهر بوشهر حدود ۱۸ کیلومتر ساحل صخره‌ای و ماسه‌ای دارد که البته تمام این ساحل قابل استفاده برای مسافران نیست. اگر خیابان خلیج‌فارس را در حاشیه دریا ادامه بدهید، به پارک ساحلی می‌رسید که آلاچیق، قهوه‌خانه و کافه‌های زیادی دارد و می‌توانید کمی آنجا استراحت کنید.